Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

liv@eduskunta.fi

Asiantuntijapyyntö 2.11.2021

Finavia Oyj:n asiantuntijalausunto – HE 197/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ilmailulain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Finavia Oyj:ltä asiantuntijalausuntoa asiassa HE 197/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ilmailulain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

Finavia kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu seuraavaa.

Lentomenetelmät (110 §)

Ilmailulain 110§ koskee vastuuta lentomenetelmistä. Nykyisen vuodelta 2014 olevan ilmailulain mukainen lennonvarmistuspalvelun tarjoajan vastuu lentomenetelmistä on ollut ilmailulaissa vuoden 2005 ilmailulaista lähtien (114§). Vuoden 2005 ilmailulain 114§:n perustelujen mukaan ilmaliikennepalvelujen tarjoaja on viime kädessä vastuussa lentomenetelmien turvallisuudesta. Vuoden 2009 ilmailulaissa sama sisältö on 115§:ssä. Ilmailulain mukaista vastuuta lentomenetelmien turvallisuudesta suhteessa toimivaltaan määrätä lentoreiteistä ympäristönsuojelulain nojalla on käsitelty KHO:n päätöksessä (KHO:2015:12) koskien Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristölupaa. Päätöksessään KHO katsoo seuraavasti (5.3.4.3.2.1):

> Kun otetaan huomioon hakemuksessa kiitoteiden yleisimmistä käyttöperiaatteista esitetyt seikat, lentomenetelmien sekä lähtö- ja tuloreittien olennainen merkitys lentoliikenteen turvallisuuden kannalta sekä edellä mainittu ilmailulain 115 §:n 1 momentti, lentomenetelmistä sekä lähtö- ja tuloreiteistä tai liikenteen ohjaamiseen liittyvistä seikoista ei voida määrätä Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvassa vaarantamatta samalla toiminnan häiriöttömän ja turvallisen harjoittamisen edellytyksiä.

HE:ssä (197/2021) pykälän 110§ yleisissä perusteluissa todetaan, että lentomenetelmien suunnittelu on nykyisin ollut hallinnollisesti kevyttä, koska prosessi ei ole vaatinut erillistä viranomaisen hallintopäätöstä menetelmän hyväksymisestä eikä esimerkiksi ympäristövaikutusten arviointiprosessia. Lisäksi HE:ssä todetaan, että menetelmien suunnittelu ja niiden uudelleen tarkastelu esimerkiksi muuttuvien tarpeiden tai lentoesteiden muuttuvan sijainnin vuoksi tulisi jatkossakin säilyttää sujuvana.

HE:n tavoitteena on säilyttää lentomenetelmien suunnittelun tehokkuus ja sujuvuus. Finavia pitää tavoitetta erittäin tärkeänä. Esitetty muutos, jonka mukaan hyväksytty lentomenetelmäsuunnittelupalvelujen tarjoaja vastaa menetelmistä ja niiden turvallisuudesta, on tässä mielessä hyvä. Lentopaikan pitäjän vastuulle osoitetaan se, että lentopaikalla käytetty lentomenetelmä on hyväksyntätodistuksen saaneen lentomenetelmäsuunnittelupalvelujen tarjoajan suunnittelema ja että käytettävät lentomenetelmät ylläpidetään ja säännöllisesti uudelleen tarkastellaan. Tämä ei tarkoita, että lentomenetelmät olisivat jatkossakaan osa lentopaikan ympäristöluvitettavaa kokonaisuutta. KHO katsoi päätöksessään Helsinki-Vantaan ympäristöluvasta, että lentomenetelmistä ei voi päättää ympäristönsuojelulain perusteella. Vastaavasti uudelleen tarkistettavat menetelmät eivät myöskään jatkossa kuulu YVA-lain mukaiseen prosessiin. Jotta varmistetaan lentomenetelmien sujuva suunnittelu ja toteutus lentoturvallisuusvaatimusten mukaisesti myös jatkossa, tulisi 110§ yksityiskohtaisissa perusteluissa selvennyksenä erityisesti todeta, että lentomenetelmien suunnittelua, käyttöönottoa tai uudelleen tarkastelua ei niiden lentoturvallisuuskriittisyyden vuoksi käsitellä ympäristösuojelulain mukaisissa lupaprosesseissa eikä YVA-lain mukaisissa arviointiprosesseissa.

Muut muutosesitykset

Finavia on lausuntokierroksen aikana esittänyt useita kommentteja ja muokkausehdotuksia HE-luonnokseen, jotka osin on huomioitu jatkovalmistelun kuluessa.

Muiden esitettyjen muutosten osalta Finavialla ei ole lausuttavaa valiokunnalle.

Lisätiedot

Lisätietoja Finaviassa antavat kestävän kehityksen johtaja Mikko Viinikainen, puhelin 020 708 2276, mikko.viinikainen@finavia.fi sekä ympäristöpäällikkö Kirsi Pitkäranta, kirsi.pitkaranta@finavia.fi, puhelin 020 708 2279.

FINAVIA OYJ
Tekniikka, vastuullisuus ja turvallisuus

Mikko Viinikainen
johtaja, kestävä kehitys

Tiedoksi

Toimitusjohtaja
Markkinointi, viestintä ja asiakaskokemus
Lentoasemaverkosto
Tekniikka, vastuullisuus ja turvallisuus
Lakiasiat
Lennonvarmistuksen johtaminen

Y:\Lainsäädäntö\Ilmailulaki 2021\LiV_11-2021\FINAVIA_3383_HE_197-2021_Ilmailulain_muuttaminen_Finavian_asiantuntijalausunto_17.11.2021_final.docx, 53 kb, 17.11.2021 9:47, by Viinikainen Mikko